

Kraamvisite

Hoera! Het is een tweeling!

Ik voel me een gelukkige vader als ik ze zie. U bent hopelijk niet teleurgesteld als het over vogels blijkt te gaan.....

Joost Huijsing

Hoe sociaal zijn vogels eigenlijk? Groepsgedrag is er genoeg, er zijn voorbeelden te over waar dieren aan rouwverwerking lijken te doen. Ik heb wel eens een dode merelman op het wegdek zien liggen waar een vrouwtje op af kwam en bij bleef zitten. Echte biologen doen dit soort sentiment af met 'antropomorf gelul'! Je zou geen menselijke gedragingen moeten willen herkennen in de avifauna. Maar toch....

Zondag 20 juni, de laatste dag van de lente, werd een vogelvraag in Vroege Vogels op de radio beantwoord door Marjo van der Lelie, redacteur van het Gierzwaluwbulletin. Dit was de vraag: *"Bij twee nesten van Gierzwaluwen zien we weer een verschijnsel, dat wij kraamvisite noemen. Nadat een nest is bezet en er waarschijnlijk jongen zijn, zien we een aantal keren per dag een hele zwerm Gierzwaluwen om het nest cirkelen. Ze hangen even aan de muur, ze scheren er langs. Weten jullie daar iets meer van?"*

Zou het niet mooi zijn als bevriende Gierzwaluwen langs vliegen om felicitaties over te brengen en misschien een beschuit-met-muisjes als dank te ontvangen? Het antwoord was een beetje ontzunderend.

"Het is geen kraambezoek, maar het zijn jongeren op zoek naar een eigen woning. Twee jaar na hun geboorte keren jonge Gierzwaluwen terug naar Nederland. Dan gaan ze op zoek naar een plek waar ze een eigen gezin kunnen stichten. Dit doen ze door vaak in groepen veelvuldig bij nestkasten rond te hangen en langs te vliegen. Ze maken lawaai, hangen aan de muur, nemen eens een kijkje binnen om te zien of er iets vrij is. Als er al een paartje huist, eventueel met jongen, wordt er van binnen teruggeschreeuwd: 'Wegwezen, wij zitten hier al!' en gaat de zoektocht verder. Hierbij oefenen de jonge dieren ook hun technische kunsten: aanvliegen, door een gaatje duiken, muurtje hangen, etc."

"Als een zwaluwstelletje eenmaal een eigen woning gevonden heeft, bezetten zij die en huizen

erin tot ze de reis naar het zuiden weer ondernemen. Eind april van het volgend jaar keren zij dan weer terug om pas dan jongen te krijgen." Vertelde Marjo van der Lelie.

Jammer dan. Geen kraamvisite. Behalve als je zelf gierzwaluwkasten aan je muur hebt hangen en er een camera in hebt aangebracht. Ik ben zo'n gelukkige en twee jaar lang hebben bezoekers van beleefdelente.nl met me mee kunnen genieten. Dag en nacht kijken naar het intieme leven van *Apus apus* is fascinerend. Diezelfde 20^e juni keek ik het nest in van een van m'n bewoonde gierzwaluwnesten. Aandoenlijk lijken de twee jonkies recht de camera in te kijken. Ze zullen toch niet in de gaten hebben dat ik ze in deze intieme situatie begluur? (Roept daar weer iemand iets over antropomorfisme?)

Het is dan maar eenrichtingsverkeercontact dat ik met 'mijn' gierzwaluwkuikentjes heb, maar het voelt toch als kraamvisite. Omdat je zo mooi mee kan leven met het gezin. Pa en ma waren vroeg dit voorjaar; ik ga er voor het gemak maar even vanuit dat het de afgelopen jaren steeds hetzelfde stel was dat kast 1 bezet. Vanaf 2 mei, een paar weken na de komst van de Gierzwaluwen in Hilversum, hebben ze de vertrouwde plek in hun kast ingenomen. Omdat ik in mei op vakantie was heb ik niet kunnen noteren wanneer de eieren gelegd zijn, maar dat valt mogelijk wel te berekenen. De broedduur na het leggen is volgens de boeken 18-20 dagen.

Op zaterdag 5 juni (Wereldmilieudag!) zie ik de twee jongen voor het eerst. Ik heb ook wel eens drie jongen in het nest gehad, maar twee is een mooi gemiddelde. De ouders zijn beide buiten op insectenjacht. De oogjes van de twee kale kleintjes lijken nog helemaal dicht. Onwennig schuiven ze tegen elkaar, toch wel even onwennig na de rust binnenin het ei. Die eieren zullen dus omstreeks 15 mei gelegd zijn. Op diezelfde manier valt nu al te berekenen hoe lang ik nog van het beeld van de jongen zal kunnen genieten, want gemiddeld 42 dagen nadat ze het ei hebben

verlaten zullen ze (als alles maar goed gaat) ook het veilige nest verlaten. Het groeiproces gaat ongelooflijk snel: binnen anderhalve maand van kwetsbare, blinde, naakte jonkies tot vogels die uiterlijk nauwelijks meer verschillen van hun volwassen ouders.

Half juli zullen ze dus vertrekken voor een vlucht die volgens de deskundigen twee jaar gaat duren. Vanaf het moment dat ze mijn (sorry: hún) Hilversumse kast uitvliegen komen ze tot mei 2012 nooit meer op de grond. Eten, slapen, reizen.... alles doen ze vliegend. Ze kunnen niet eens op de grond landen, omdat ze dan niet meer op kunnen vliegen! Geen andere vogel doet het ze na, Gierzwaluwen zijn de vogelste aller vogels. Pas als ze oud genoeg zijn om te beginnen aan de

voortplanting zullen ze een plekje met vaste grond zoeken. Hopelijk in een van mijn andere kasten. Er hangen er nu vier. Van de twee met Big Broeder-camera's weet ik zeker dat ze bewoond zijn, bij nummer drie wordt volgens mijn buurman, die er beter zicht op heeft, ook vaak in en uit gevlogen. En kast drie is deze zomer gekraakt door een kudde hommels, waarschijnlijk boomhommels.

Vogelbescherming Nederland heeft de laatste jaren voor andere soorten gekozen in het project Beleef de Lente, dus via het web zijn mijn Gierzwaluwen niet meer te bekijken, maar wie van u nog eens langs wil komen op kraamvisite is uiteraard welkom.

PS Neemt u zelf beschuit met muisjes mee, onze voorraad van 2010 is al op.